

RAPORT Z WIZYTACJI
(powtórna ocena programowa - profil praktyczny)
z dnia 13 grudnia 2019 r.

dokonanej w dniach/ w dniu 13.12.2019 roku na kierunku Pielęgniarstwo
prowadzonym w ramach obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk
o kulturze fizycznej na poziomie studiów I i II stopnia o profilu praktycznym
realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej
na Wydziale Interdyscyplinarnym Akademii Polonijnej w Częstochowie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Robert Ślusarz - członek PKA

członkowie: dr hab. Mariola Głowacka – ekspert PKA

Część I : Zarzuty wymienione w Uchwale Nr 383/2018 Prezydium PKA z dnia 9 lipca 2018r.

Zarzut nr 1: Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia otrzymało ocenę „zadowalającą”, z uwagi na:

1.1. Nieprawidłowy wymiar: godzin zajęć dydaktycznych (modułów zajęć), godzin kształcenia bez udziału nauczycieli akademickich, oraz punktów ECTS.

Uzasadnienie. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia przedstawiła i udokumentowała poczynione działania naprawcze. W przypadku studiów pierwszego stopnia, zaplanowano łącznie 4728 godzin kształcenia i 180 ECTS, ale pomyłono się w obliczeniach sumując godziny samokształcenia (jest ich 683 a nie 693). W sumie Uczelnia realizuje 4718 godzin, zatem do wymiaru godzin określonego w standardach brakuje 2 godzin. Dokładna analiza przedstawionej dokumentacji wskazuje, że w Module D – nauki w zakresie opieki specjalistycznej, zachodzi dysproporcja pomiędzy godzinami zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich a samokształceniem, przekraczając ustalone standardem 35% wymiaru godzin samokształcenia.

1.2. Konieczność większego upracticznienia studiów I stopnia i lepszego wyposażenia pracowni umiejętności, a w przypadku studiów II stopnia - wprowadzenia ćwiczeń klinicznych.

Uzasadnienie. Uczelnia podjęła starania związane z większym upracticznieniem kształcenia na obydwu poziomach studiów. Działania te zostaną w pełni zrealizowane dopiero w 2020 roku, w którym ma się zakończyć tworzenie Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej (MCSM). Uczelnia zapewniła również, że w programie studiów II stopnia wprowadzono zajęcia w formie ćwiczeń klinicznych, nie przedstawiła jednak dokumentacji to potwierdzającej, takiej jak karty przedmiotów oraz uzupełnione i skorygowane umowy/porozumienia z podmiotami leczniczymi.

1.3. Nieprawidłową sekwencję przedmiotów Farmakologia i Patologia, które zaplanowano w III semestrze przed zajęciami z Interny, Chirurgii czy Pediatrii.

Uzasadnienie. Znajomość zagadnień z zakresu Farmakologii czy Patologii jest niezbędna do realizacji zajęć z przedmiotów klinicznych. Ponadto program powinien być realizowany w taki sposób, aby zajęcia z zakresu nauk podstawowych i nauk społecznych poprzedzały zajęcia z podstaw opieki i opieki specjalistycznej.

1.4. Nieprawidłową formę sprawdzania umiejętności praktycznych/klinicznych nabytych w trakcie kształcenia praktycznego w zakresie poszczególnych przedmiotów, takich jak np.: Podstawy pielęgniarstwa czy przedmioty z zakresu opieki specjalistycznej, oraz opracowania dokumentacji i wprowadzenia egzaminu dyplomowego OSCE – realizowanego na studiach I stopnia.

Uzasadnienie. Uczelnia podjęła wstępne działania związane z przygotowaniem egzaminu dyplomowego w formie egzaminu standaryzowanego OSCE - przedstawiono Regulamin, niestety bez istotnych załączników, między innymi wzoru dokumentacji przebiegu egzaminu, karty egzaminacyjnej, listy kontrolnej itp. Uczelnia nie posiada jeszcze odpowiedniej infrastruktury i wyposażenia – realizuje dopiero projekt MCSM, którego zakończenie ma nastąpić w 2020 roku.

1.5. Nieprawidłowe miejsca realizacji efektów kształcenia – szczególnie w zakresie umiejętności, które powinny być w dużej części realizowane w podmiotach leczniczych na podstawie podpisanych umów/porozumień.

Uzasadnienie. Brak dokumentacji ze strony Uczelni.

1.6. Nieprawidłową formę egzaminu praktycznego na studiach II stopnia z wykorzystaniem terminologii Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP).

Uzasadnienie. Uczelnia planuje wprowadzić do egzaminu praktycznego na studiach II stopnia terminologię z zakresu Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP) oraz narzędzia checklist. Niestety oprócz deklaracji i załączonego Regulaminu do Egzaminu Dyplomowego – studia drugiego stopnia Uczelnia nie przedstawiła szczegółowych informacji dotyczących zastosowania ICNP w procedurze dyplomowania ani opracowanych narzędzi checklist.

Zarzut nr 2: Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia uzyskało ocenę „zadowalającą”, gdyż stwierdzono:

2.1. Nieprawidłowości w funkcjonowaniu pracowni umiejętności pielęgniarskich dotyczących jej organizacji i dostosowania wyposażenia do liczby studentów.

Uzasadnienie. Z odpowiedzi na raport z wizytacji wynika, że Uczelnia rozpoczęła działania naprawcze mające na celu poprawę infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia. Niestety, informacje dotyczące wyposażenia pracowni umiejętności pielęgniarskich zawarte w dokumentacji przedstawionej przez Uczelnię w odpowiedzi na raport z wizytacji nadal są niespójne. Z treści odpowiedzi na raport wynika, że Uczelnia zakupiła już dodatkowy sprzęt do tych pracowni, natomiast z załącznika, iż *„Pracownie umiejętności pielęgniarskich będą doposażone w sprzęt, który został zamówiony po przetargu, który odbył się 1 marca 2018 r. Sprzęt zostanie dostarczony do końca sierpnia 2018”*. Uwzględniając przedstawiony opis wraz z załącznikiem należy stwierdzić, że nadal większa część infrastruktury, w tym pracownie umiejętności pielęgniarskich są w fazie organizacji (Projekt MCSM do 30.09.2020) – co nie gwarantuje, iż będą służyć studentom już od roku akademickiego 2018/2019.

2.2. Braki w dostępie do aktualnych roczników i numerów czasopism związanych z kierunkiem pielęgniarstwo.

Uzasadnienie. Do odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia załączyła *Wykaz książek zamówionych i zwiększonych egzemplarzy* oraz *Wykaz czasopism*, z których nie wynika ile egzemplarzy zostało zamówionych, ani o ile egzemplarzy powiększono księgozbiór. Ponadto nie podano autorów poszczególnych podręczników, a w kilku przypadkach także roku wydania. Informacje te są istotne ze względu na znaczne zapotrzebowanie na książki i czasopisma wśród studentów, a przede wszystkim ponieważ wiedza przekazywana studentom powinna być aktualna.

Część II : Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zastrzeżeń i zarzutów wymienionych w części I – należy przedstawić podjęte przez jednostkę działania naprawcze oraz ocenić ich skuteczność

Zarzut 1

Ad 1.1. Uczelnia, Uchwałą Senatu Akademii Polonijnej w Częstochowie nr 1 i 2 /2018 z dnia 25 lipca 2018 r. zatwierdziła dla kierunku Pielęgniarstwo I i II stopnia, profil praktyczny, studia stacjonarne i niestacjonarne: program studiów; efekty kształcenia; Dziennik praktyk umiejętności zawodowych; regulamin egzaminu dyplomowego; program Rozwojowy Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) na lata 2018-2025 (załączniki 1-10 do Raportu). W trakcie wizytacji ZO PKA, stwierdził, że ilości godzin i liczba punktów ECTS jest zgodna ze standardem kształcenia dla kierunku Pielęgniarstwo studia I i II stopnia.

Ad 1.2. Celem większego uprządkowania studiów na kierunku Pielęgniarstwo, Uczelnia wprowadziła na studiach II stopnia jako formę zajęć – ćwiczenia kliniczne, w ramach których realizowane są efekty uczenia się w zakresie umiejętności. W Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (CSM) dla studentów kierunku Pielęgniarstwo I stopnia, prowadzone są zajęcia praktyczne lub ćwiczenia z przedmiotów: badania fizykalne, podstawy pielęgniarstwa, psychologia, choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, promocja zdrowia, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, opieka paliatywna, pielęgniarstwo psychiatryczne, pielęgniarstwo neurologiczne – co jest zgodne z zaleceniami Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych (Uchwała Nr 103/IV/2017 z dnia 22 czerwca 2017r). Uczelnia podczas wizytacji przedstawiła ZO PKA aktualny harmonogram zajęć zaplanowanych do realizacji w CSM.

Ad 1.3. Nieprawidłowa sekwencja przedmiotów została skorygowana w programie studiów zgodnie z zaleceniami PKA (załącznik 2 do Raportu). Uczelnia podczas wizytacji przedstawiła ZO PKA aktualny program studiów oraz plany zajęć z prawidłową sekwencją przedmiotów.

Ad 1.4. Uczelnia opracowała *Dzienniczki praktyk umiejętności zawodowych* w których ujęto formę sprawdzania umiejętności praktycznych/klinicznych nabytych w trakcie kształcenia

praktycznego w zakresie poszczególnych przedmiotów (załącznik 10 do Raportu). Zawarto w nich informację o: celu i metodach kształcenia praktycznego; organizacji i przebiegu praktyk zawodowych; regulaminie praktyk zawodowych; kryteriach zaliczenia praktyki zawodowej; kryteriach oceny umiejętności praktycznych; kryteriach oceny postawy studenta na praktykach zawodowych; kryteriach wyboru i oceny placówki dla potrzeb kształcenia praktycznego studenta; kryteriach doboru instruktora praktyk zawodowych dla kierunku pielęgniarstwo; karcie przebiegu praktyki zawodowej; karcie przebiegu praktyki dydaktycznej oraz arkuszu ewaluacyjnym przebiegu praktyki zawodowej. Uczelnia dostosowała również dokumentację do przeprowadzenia egzaminu OSCE pt. „Regulamin egzaminu dyplomowego kierunku pielęgniarstwo studia stacjonarne I stopnia” (załącznik 5 do Raportu). Podczas wizytacji ZO PKA otrzymał *Dzienniczek praktyk umiejętności zawodowych* oraz *Regulamin egzaminu dyplomowego*.

Ad 1.5. Uczelnia przedstawiła dokumentację z której wynika, że kształtowane efekty uczenia się w zakresie umiejętności, nabywane są w odpowiednich podmiotach leczniczych (załącznik 13 i 14 do Raportu). Uczelnia podczas wizytacji przedstawiła ZO PKA wykaz umów i porozumień z podmiotami leczniczymi.

Ad 1.6. Uczelnia dostosowała formę egzaminu praktycznego na studiach II stopnia do zaleceń Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych (Uchwała Nr 27/IV/2014 z dnia 3 lipca 2014 roku). Przedstawiła również Regulamin oraz szczegółowe informacje dotyczące zastosowania ICNP w procedurze dyplomowania z wykorzystaniem narzędzi checklist (załącznik 11 do Raportu).

Zarzut 2

Ad 2.1. Uczelnia dostosowała infrastrukturę, w tym wyposażenie pracowni umiejętności pielęgniarstkich do zaleceń Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych (Zalecenia KRASZM z dnia 13 grudnia 2007 roku w sprawie sposobu realizacji programu kształcenia w zakresie standardu wyposażenia pracowni umiejętności pielęgniarstkich) (załącznik 12 do Raportu). Podczas wizytacji ZO PKA, dokonał oceny posiadanej pracowni pod kątem organizacji, wyposażenia i dostosowania jej do liczby studentów.

Ad 2.2. Uczelnia już w 2018 roku uzupełniła braki w dostępie do aktualnych roczników i numerów czasopism związanych z kierunkiem pielęgniarstwo. Podczas wizytacji ZO PKA,

Uczelnia przedstawiła wykaz książek i czasopism jakimi dysponuje dla celów dydaktycznych i naukowych dla kierunku pielęgniarstwo. Dokonano również ponownej oceny zasobów bibliotecznych.

Część III: Informacje o pozostałych zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, jakie zaistniały w okresie między przeprowadzeniem przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej uchwałą wymienioną w części I, a otrzymaniem zawiadomienia o powtórnej ocenie jakości kształcenia oraz ocena zasadności i skutków ich wprowadzenia

- Wszystkie wewnętrzne akta prawne Uczelni, związane z kierunkiem studiów Pielęgniarstwo zostały uaktualnione i umieszczone w systemie - Wirtualny Dziekanat oraz w BIP.
- Senat Uczelni uchwałą nr 1/2019 z dnia 30 września 2019 r. zatwierdził nowe programy na kierunku Pielęgniarstwo w związku z ukazaniem się Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego.
- W roku 2018 Uczelnia przystąpiła do audytu oceniającego uczelnie kształcące na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo pod kątem przygotowania do utworzenia, rozwijania i prowadzenia Monoprofilowych Centrów Symulacji Medycznej. Następnie po uzyskaniu pozytywnej opinii audytorów, Uczelnia przystąpiła do konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Zdrowia i w drodze postępowania konkursowego została wyłoniona jako jeden z beneficjentów konkursu pt. *Podniesienie, jakości kształcenia praktycznego dla pielęgniarek w Akademii Polonijnej w Częstochowie poprzez utworzenie Centrum Symulacji Medycznej* nr WND-POWR.0503.00-00-0065/17. Kwota dofinansowania wynosi 2 210 843,60 zł. Uczelnia przystąpiła do realizacji programu, który przewiduje przystosowanie uczelnianych pomieszczeń na MCSM oraz zakup niezbędnego sprzętu.
- Decyzją Ministerstwa Zdrowia nr 35/V/2018 z dnia 27 listopada 2018 r., Akademia Polonijna w Częstochowie uzyskała akredytację dla kierunku Pielęgniarstwo na 3 letni okres kształcenia.

Część IV : Podsumowanie – zawierające wnioski dotyczące skuteczności i kompleksowości wprowadzonych zmian.

Na podstawie:

- przesłanego przez Uczelnię Raportu na temat działań naprawczych podjętych w Uczelni po otrzymaniu warunkowej oceny programowej, oraz
- przeprowadzonej wizytacji w dniu 13 grudnia 2019 roku, Zespół wizytujący stwierdza, że Uczelnia wprowadziła kompleksowe i skuteczne zmiany i wnioskuje o przyznanie oceny pozytywnej

Ogólna ocena spełnienia kryteriów powtórnej oceny programowej

Kryterium¹	Ocena stopnia spełnienia kryterium uzasadniająca wydanie oceny warunkowej² Zadowalająca/ Częściowa	Ocena stopnia spełnienia kryterium po powtórnej ocenie programowej² Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	-	-
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Zadowalająca	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	-	-
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	-	-
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	-	-
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	-	-
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	Zadowalająca	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	-	-

¹ Należy podać ocenę stopnia spełnienia jedynie tych kryteriów, które uzasadniały wydanie oceny warunkowej.

² W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.